

Naloga 3303a

TEHNIKE SPODBUJANJA USTVARJALNEGA MIŠLJENJA

KAKO SPODBUDITI USTVARJALNE IDEJE?

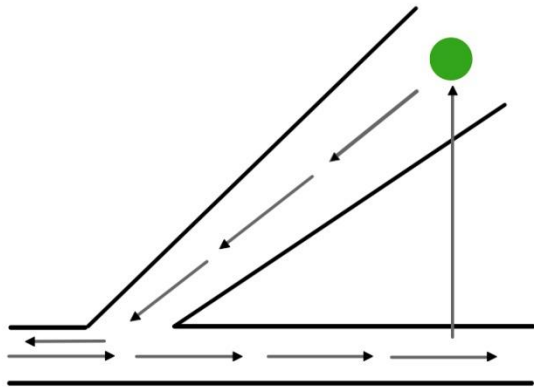
1. V učbeniku Uvod v psihologijo ali v drugih virih preberi opis možganske nevihte (ang. brainstorming).

- A. S svojimi besedami kratko opiši stopnje poteka možganske nevihte in pravila, ki usmerjajo dajanje idej.

- B. Na spletu poišči risbo ali sliko, ki po tvojem mnenju najbolj ponazori značilnosti možganske nevihte. Vstavi v svoj sestavek.

- C. V manjši skupini (okrog šest ljudi) preizkusi načela možganske nevihte. Razmišljajte o drugačnih uporabah vsakdanjih predmetov, ki so na sliki spodaj. V skupini poiščite čim več različnih idej – za vsak predmet vsaj sedem! Imate šest minut časa. Ideje zapišite.

VSAKDANJI PREDMETI	 glavnik	 lepilni trak	 kozarec
NOVE IDEJE, KAKO JIH UPORABITI			

- D. Presodi, kaj lahko ovira dajanje idej pri možganski nevihti. Za razmislek o omejitvah možganske nevihte si oglej kratko animacijo „Ali je nevihta možganov učinkovita?“ na spletni strani RSA 21st Century Enlightenment (RSA Shorts - [Does Brainstorming Work?](#))

2. Enostavna, a učinkovita tehnika spodbujanja ustvarjalnega mišljenja je tudi tehnika **Naključna spodbuda (De Bono)**. Ko razmišljamo o problemu, se pogosto zgodi, da se vrtimo v krogu. Bolj ko iščemo rešitev, bolj se vračamo in zaustavljamo pri istih idejah. Da bi dobili nove ideje, mora naše razmišljanje “zmotiti” nekaj od zunaj. Tehnika vključuje namensko uporabo dražljaja, ki ni povezan s problemom, npr. naključno besedo ali sliko.

Slika 1: Lateralno mišljenje po De Bonu. Naključna spodbuda (zelena pika) zmoti linearen tok mišljenja in preusmeri iskanje rešitve.

(Vir: <http://think-quick.com.au/wp-content/uploads/2010/06/Lateral-Thinking-Logo.jpg>)

Primer uporabe tehnike Naključna spodbuda
(Mulej, 2013):

PROBLEM: Iščemo nove ideje, kako nagraditi delavce za njihovo delo.

NAKLJUČNI DRAŽLJAJ: Kuhinja

NOVE IDEJE:

- Nagradna mesečna večerja z direktorjem podjetja.
- Nepričakovano z nagrado vdrite v pisarno uslužbenca.
- Nazdravite zaposlenim na mesečnem srečanju.
- Organizirajte druženje s sodelavci in se zahvalite uslužbencu za dobro delo.
- Zagotovite brezplačno dostavo hrane za ves teden.

- A. Zamisli si, da pripravljáš rojstnodnevno zabavo, vendar bi rad, da bi bila tokrat nekoliko drugačna. Ideje boš poiskal z uporabo tehnike Naključna spodbuda, zato pripravi seznam 15 besed, npr. zlato, kozarec, okvir, voda, časopis, jabolko, sveča, kuhinja ..., in naključno izberi eno besedno iz seznama.
- B. Napiši čim več idej, ki se jih domišliš, če razmišljaš o zabavi za rojstni dan v povezavi z naključno izbrano besedo.

Problem:	Zabava za rojstni dan.
Naključni dražljaj:	
NOVE IDEJE:	

- C. Analiziraj lastno izkušnjo z obema tehnikama ustvarjalnega mišljenja: možgansko nevihto in naključno spodbudo. Na primer: Katera tehnika ti je bolj všeč? Z uporabo katere tehnike si se domislil več ustvarjalnih idej? Kje vidiš prednosti ene in druge tehnike?

3. V prejšnjih nalogah si spoznal nekatere od pogosto uporabljenih tehnik ustvarjalnega mišljenja. Raziskovalci ustvarjalnega mišljenja predlagajo še druge načine in smernice, kako je mogoče spodbuditi in razvijati ustvarjalno mišljenje.

- A. V strokovnih virih (npr. Pečjak, 2001; Sriča, 1999) in na spletu poišči različne predloge za spodbujanje ustvarjalnosti. Vsaj pet jih zapiši v tabelo, ki jo vstavi v svoj sestavek.

KAKO LAHKO SPODBUDIMO USTVARJALNOST?

1. Ne boj se delati napake! Strah pred neuspehom, kritiko in napačnimi rešitvami blokira ustvarjalnost.

- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

- B. Izberi tri od zapisanih predlogov, kako lahko spodbujamo in razvijamo ustvarjalnost. S psihološkimi spoznanji o ustvarjalnosti utemelji, zakaj bi bili ti predlogi učinkoviti.

4. Nekatera podjetja, npr. Google (slika 2), pri urejanju delovnega okolja upoštevajo spoznanje, da okolje, v katerem so ljudje zadovoljni, sproščeni, se dobro počutijo ..., spodbudno vpliva na ustvarjalnost.

Slika 2: Okolje lahko spodbudno vpliva na ustvarjalnost.

(Vir: <http://www.hongkiat.com/blog/google-offices-googleplex-around-the-world-photos/>)

- A. Opiši še druge značilnosti okolja (v podjetjih, šolah ...), ki spodbujajo ustvarjalnost. Razmisli npr. kakšna mora biti klima v razredu, da si upaš dajati ustvarjalne ideje, pokazati ustvarjalne rešite ipd.
- B. Predpostavi, da želiš učiteljem v srednji šoli ali vodilnim v podjetju kratko, a na humoren način pojasniti, kaj negativno vpliva na ustvarjalnost ljudi in jo zavira. Dopolni spodnji seznam s strokovnimi spoznanji o tem, kaj negativno vpliva na ustvarjalnost. (Nekaj možnih odgovorov, kaj omejuje ustvarjalnost, je že zapisanih v tabeli spodaj.)

KAKO ZAGOTOVO UNIČIMO USTVARJALNOST!

1. Postavite čim več pravil in omejitev. Bolj ko so dejavnosti ljudi določene in vnaprej predpisane, manj so ustvarjalni.
2. Strogo kaznujte vsako napako, drugačen odgovor in vprašanje. Bolj ko je ljudi strah napak in raziskovanja, manj so ustvarjalni.
- 3.
- 4.
- 5.

Standard znanja	
Rdeče	Minimalne zahteve, ki so pogoj za oceno 2.
Modro	Temeljne zahteve, ki so pogoj za oceno 3 ali 4.
Zeleno	Višje zahteve, ki so pogoj za oceno 4 ali 5.